

EQM-S

— MODUŁ · OBSZAR: KONIE

Opieka *weterynaryjna*

Moduł systemu EQM-S w obszarze: Konie. Stosowany łącznie ze
Standarem Głównym EQM-S 000.

Spis treści

Przedmowa

Wprowadzenie

Konwencje

1. Zakres

2. Powołania normatywne

3. Terminy i definicje

4. Wymagania

Załącznik A (normatywny) — Matryca dowodowa

Bibliografia

Przedmowa

Niniejszy moduł został opracowany przez Komitet Techniczny EQM/KT 009 „Opieka weterynaryjna” w ramach systemu Equestrian Quality Management System (EQM-S). Jego celem jest ujednolicenie wymagań dotyczących opieki weterynaryjnej nad końmi w ośrodkach jeździeckich. Moduł stanowi część systemu EQM-S i jest stosowany łącznie ze Standardem Głównym EQM-S 000.

Wprowadzenie

Kompleksowa opieka weterynaryjna — obejmująca profilaktykę, regularną kontrolę zdrowia, właściwe postępowanie w chorobie oraz udokumentowaną współpracę z lekarzem weterynarii — jest warunkiem koniecznym zdrowia koni i bezpieczeństwa osób pracujących ze zwierzętami. Niniejszy moduł wskazuje wymagania, których spełnienie pozwala ośrodkowi wykazać systematyczne i weryfikowalne podejście do ochrony zdrowia pogłowia koni.

Konwencje

W niniejszym module stosuje się następujące czasowniki normatywne:

- **musi, należy** — wymaganie obowiązkowe (odpowiednik „shall”). Niespełnienie stanowi niezgodność.
- **zaleca się** — zalecenie (odpowiednik „should”). Niespełnienie nie stanowi niezgodności; może być przedmiotem uwagi w raporcie.
- **może** — możliwość lub opcja (odpowiednik „may”).

1. Zakres

1.1. Niniejszy moduł określa wymagania dotyczące:

a) regularnych badań kontrolnych koni; b) profilaktyki zdrowotnej (szczepienia, odrobaczanie, kontrola stomatologiczna i podologiczna); c) postępowania w przypadku chorób, urazów i chorób zakaźnych; d) zarządzania lekami i środkami medycznymi; e) bioasekuracji i procedur kwarantanny; f) dokumentacji medycznej; g) współpracy ośrodka z lekarzem weterynarii.

1.2. Moduł ma zastosowanie do wszystkich typów ośrodków utrzymujących konie: rekreacyjnych, sportowych, hodowlanych, prywatnych i komercyjnych.

2. Powołania normatywne

Z niniejszym modulem stosuje się następujące dokumenty (zastosowanie najnowszych wydań):

- EQM-S 000 — Standard Główny. System zarządzania jakością ośrodka jeździeckiego
- EQM-S 001 — Bezpieczeństwo jeźdźca
- EQM-S 002 — Dobrostan koni
- EQM-S 003 — Infrastruktura i wyposażenie
- EQM-S 004 — Szkolenia i kwalifikacje personelu
- EQM-S 005 — Organizacja zajęć
- EQM-S 006 — Zarządzanie ryzykiem
- EQM-S 007 — Utrzymanie sprzętu
- EQM-S 008 — Transport koni
- EQM-S 010 — Informowanie i edukacja klientów
- FEI Veterinary Regulations (aktualne wydanie)

3. Terminy i definicje

Na potrzeby niniejszego modułu stosuje się terminy i definicje zawarte w EQM-S 000 oraz poniższe.

3.1 opieka weterynaryjna — całość działań profilaktycznych, diagnostycznych i leczniczych podejmowanych wobec koni przez uprawnionego lekarza weterynarii lub pod jego nadzorem.

3.2 profilaktyka zdrowotna — zaplanowane działania zapobiegające chorobom, obejmujące szczepienia, odrobaczanie oraz kontrole kliniczne.

3.3 bioasekuracja — zespół procedur mających na celu zapobieganie wprowadzeniu i rozprzestrzenianiu się chorób zakaźnych w obrębie ośrodka.

3.4 kwarantanna — wymuszona izolacja konia nowo przybyłego lub podejrzanego o chorobę zakaźną, przez określony czas i w warunkach wykluczających kontakt z pozostałymi końmi.

3.5 karta dawkowania leków — dokument ośrodka rejestrujący zalecenia weterynaryjne dotyczące farmakoterapii oraz potwierdzenia podania leków przez personel.

4. Wymagania

4.1 Badania kontrolne

4.1.1 Częstotliwość badań. Każdy koń utrzymywany w ośrodku musi przechodzić kompleksowe badanie kliniczne przeprowadzone przez lekarza weterynarii co najmniej raz w roku. Zaleca się wykonanie badania dwa razy w roku — przed sezonem letnim i przed sezonem zimowym.

4.1.2 Zakres badania kontrolnego. Badanie musi obejmować ogólne badanie kliniczne, ocenę stanu uzębienia oraz ocenę ortopedyczną. Wyniki badania muszą być utrwalone w indywidualnej dokumentacji medycznej konia.

4.1.3 Badania diagnostyczne. Ośrodek musi zlecać badania laboratoryjne (badanie kału, morfologia krwi) w zakresie i z częstotliwością wynikającą ze wskazań lekarza weterynarii, a w przypadku odrobaczania — co najmniej na podstawie wiosennego i jesiennego badania kału.

4.2 Profilaktyka zdrowotna

4.2.1 Szczepienia. Każdy koń musi być szczepiony przeciwko chorobom zakaźnym zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa oraz wymaganiami właściwych federacji (m.in. grypa końska, tężec). Ośrodek musi prowadzić pisemny harmonogram szczepień i dokumentować datę, rodzaj preparatu oraz osobę wykonującą szczepienie.

4.2.2 Odrobaczanie. Odrobaczanie musi być prowadzone cyklicznie na podstawie wyników badania kału (metoda McMaster lub równoważna). Zastosowany preparat, dawka i data podania muszą być odnotowane w dokumentacji medycznej konia.

4.2.3 Kontrola stomatologiczna i podologiczna. Ośrodek musi zapewnić kontrolę stanu uzębienia oraz korekcję kopyt z częstotliwością wynikającą z zaleceń lekarza weterynarii lub kowala, jednak korekcja kopyt nie rzadziej niż co 8 tygodni.

4.3 Postępowanie w przypadku chorób i urazów

4.3.1 Plan postępowania w nagłych przypadkach. Ośrodek musi posiadać pisemną procedurę postępowania w nagłych przypadkach weterynaryjnych, obejmującą co najmniej: kolkę, kulawizny, urazy kończyn i gałki ocznej, objawy oddechowe oraz ochwat. Procedura musi wskazywać dane kontaktowe lekarza weterynarii dostępnego w trybie nagłym.

4.3.2 Szkolenie personelu. Personel stażowy musi być przeszkolony w rozpoznawaniu wczesnych objawów kolki, kulawizn i podstawowych urazów oraz w postępowaniu do czasu przybycia lekarza weterynarii. Szkolenie musi być udokumentowane (zob. EQM-S 004).

4.3.3 Izolacja konia chorego. W przypadku podejrzenia choroby zakaźnej ośrodek musi niezwłocznie odizolować konia od pozostałych zwierząt i wdrożyć procedurę bioasekuracji

określoną w pkt 4.5.

4.4 Zarządzanie lekami i środkami medycznymi

4.4.1 Warunki przechowywania. Leki i środki medyczne muszą być przechowywane w wydzielonym, zabezpieczonym miejscu, w warunkach zgodnych z wymaganiami producenta oraz z dala od pasz i pomieszczeń dla koni. Dostęp muszą mieć wyłącznie osoby upoważnione przez kierownika ośrodka.

4.4.2 Rejestr leków. Ośrodek musi prowadzić rejestr stosowanych leków zawierający co najmniej: nazwę preparatu, datę podania, dawkę, konia, któremu podano preparat, oraz osobę podającą. Rejestr musi być prowadzony zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

4.4.3 Karta dawkowania leków. W trakcie kuracji farmakologicznej ośrodek musi stosować kartę dawkowania leków wskazującą zalecenia lekarza weterynarii oraz potwierdzenia kolejnych podań przez personel. Kartę przechowuje się w dokumentacji medycznej konia.

4.4.4 Utylizacja odpadów medycznych. Odpady biologiczne i medyczne (zużyte igły, opatrunki, przeterminowane preparaty) muszą być utylizowane zgodnie z obowiązującymi przepisami o odpadach medycznych.

4.5 Bioasekuracja i kwarantanna

4.5.1 Kwarantanna koni nowo przybyłych. Każdy koń wprowadzany do ośrodka musi przejść kwarantannę trwającą co najmniej 21 dni w pomieszczeniu izolowanym od pozostałych koni. W trakcie kwarantanny lekarz weterynarii musi przeprowadzić badanie kliniczne i wydać pisemne zezwolenie na włączenie konia do pogłowia.

4.5.2 Procedura dezynfekcji. Ośrodek musi prowadzić regularną dezynfekcję boksów, sprzętu i powierzchni kontaktu z końmi. Wyniki dezynfekcji muszą być dokumentowane w rejestrze dezynfekcji.

4.5.3 Kontrola ruchu osób i pojazdów. Ośrodek musi określić i stosować zasady ograniczające dostęp osób postronnych do pomieszczeń stajni. Pojazdy transportowe wjeżdżające na teren ośrodka należy poddawać dezynfekcji zgodnie z procedurą bioasekuracji (zob. EQM-S 008).

4.6 Dokumentacja medyczna

4.6.1 Indywidualna dokumentacja konia. Ośrodek musi prowadzić indywidualną kartotekę weterynaryjną dla każdego konia, zawierającą: historię badań kontrolnych, zapisy szczepień i odrobaczeń, historię chorób i urazów, zastosowane leczenie oraz wyniki badań laboratoryjnych. Dokumentacja musi być aktualizowana po każdej interwencji weterynaryjnej.

4.6.2 Przechowywanie dokumentacji. Dokumentacja medyczna musi być przechowywana w sposób zapewniający jej kompletność, czytelność i ochronę przed nieupoważnionym dostępem,

przez okres co najmniej 5 lat od ostatniego wpisu lub przez czas utrzymywania konia w ośrodku — zależnie od tego, który okres jest dłuższy.

4.7 Współpraca z lekarzem weterynarii

4.7.1 Umowa z lekarzem weterynarii. Ośrodek musi posiadać pisemną umowę z lekarzem weterynarii uprawnionym do wykonywania zawodu, obejmującą zakres świadczeń oraz zasady dostępności w trybie nagłym. Lekarz weterynarii musi być dostępny do kontaktu przez całą dobę w dni robocze oraz w nagłych przypadkach — bez ograniczeń czasowych.

4.7.2 Nadzór weterynaryjny. Lekarz weterynarii musi wizytować ośrodek co najmniej raz w roku w celu przeprowadzenia przeglądu warunków utrzymania koni i profilaktyki zdrowotnej. Wyniki wizyt muszą być odnotowane w dokumentacji ośrodka.

Załącznik A (normatywny) – Matryca dowodowa

Klauzula	Miejsce oceny	Wymagany dowód / zapis	Kryterium decyzji
4.1.1–4.1.2 Badania kontrolne	Dokumentacja medyczna, rozmowa z personelem	Protokoły badań klinicznych	Badanie co najmniej raz w roku; wyniki utrwalone w kartotece każdego konia
4.2.1 Szczepienia	Dokumentacja medyczna	Harmonogram szczepień, wpisy z datą i preparatem	Szczepienia aktualne zgodnie z przepisami i wymaganiami FEI
4.2.2 Odrobaczenie	Dokumentacja medyczna	Wyniki badania kału, wpisy odrobaczenia	Odrobaczenie na podstawie badania kału, data i preparat odnotowane
4.3.1 Nagłe przypadki	Dokumentacja, stajnia	Pisemna procedura nagłych przypadków, dane kontaktowe weterynarza	Procedura opracowana i dostępna dla personelu; kontakt do lekarza aktualny
4.4.1–4.4.2 Leki i rejestr	Pomieszczenie przechowywania leków, rejestr	Rejestr leków, warunki przechowywania	Leki zabezpieczone; rejestr prowadzony zgodnie z przepisami
4.5.1 Kwarantanna	Dokumentacja, teren ośrodka	Protokoły kwarantanny, pisemne zezwolenie weterynarza	Kwarantanna co najmniej 21 dni; zezwolenie wydane przed włączeniem konia do pogłowia
4.6.1 Dokumentacja medyczna	Dokumentacja	Kartoteki weterynaryjne wszystkich koni	Kartoteka prowadzona dla każdego konia; kompletna i aktualna
4.7.1 Umowa z weterynarzem	Dokumentacja	Umowa z lekarzem weterynarii	Umowa zawarta na piśmie; zakres i dostępność nagła określone

Bibliografia

- American Association of Equine Practitioners (AAEP) — Care Guidelines for Equine Practices (aktualne wydanie)
- Federation Equestre Internationale — FEI Veterinary Regulations (aktualne wydanie)
- British Equine Veterinary Association (BEVA) — Guide to Clinical Practice in the Horse (aktualne wydanie)
- Ustawa z dnia 11 marca 2004 r. o ochronie zdrowia zwierząt oraz zwalczaniu chorób zakaźnych zwierząt (Dz.U. z 2023 r. poz. 1590, ze zm.)
- Ustawa z dnia 21 grudnia 1990 r. o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych (Dz.U. z 2019 r. poz. 1140, ze zm.)